

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 661/2025
01.04.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Милић Милић, адвокат из ..., против туженог „Застава завод за здравствену заштиту радника“ д.о.о. Крагујевац, чији је пуномоћник Виолета Бојовић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и утврђења права из радног односа, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1909/24 од 20.11.2024. године, у седници одржаној 01.04.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1909/24 од 20.11.2024. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1909/24 од 20.11.2024. године, преиначена је пресуда Основног суда у Крагујевцу П1 275/24 од 29.05.2024. године, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев да се утврди да је радни однос који је тужилца засновала код туженог уговором о раду на одређено време од 02.03.2011. године преображен у радни однос на неодређено време, да се поништи као незаконито решење о отказу уговора о раду туженог од 13.03.2019. године и обавезе тужени да тужилцу врати на рад и обавезана тужилца да туженом на име накнаде трошкова парничног поступка исплати 735.750,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилца је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011....10/2023), Врховни суд је оценио да ревизија тужиле није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а супротно наводима ревизије у поступку пред другостепеним судом нису учињене ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. ст. 1. и 2. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити, јер је правноснажним решењем од 29.05.2024. године одбијен предлог тужиле за преиначење тужбе истицањем евентуалног тужбеног захтева уз постојећи.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је у периоду од 02.08.2010. године до 03.04.2019. године била континуирано радно ангажована код туженог на пословима ..., по основу више закључених уговора о обављању привремених и повремених послова и уговора о раду на одређено време закључених ради замене одсутних запослених са рада. Решењем туженог од 13.03.2019. године, отказан јој је последњи од закључених уговора о раду са пратећим анексима закључно са 03.04.2019. године због истека рока на који је закључен.

Првостепени суд је применом одредби чл. 37. и 197. Закона о раду закључио да су испуњени услови за преображај радног односа, те да се нису стекли услови за отказ уговора о раду.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, налазећи да је погрешан закључак првостепеног суда за удовољење тужбеном захтеву у смислу одредби Закона о раду, као и из разлога што је првостепени суд пропустио да примени одредбу члана 27е став 34. Закона о буџетском систему, с обзиром на то да је тужени корисник јавних средстава.

Неосновано се наводима ревизије оспорава првилна примена материјалног права.

Законом о раду су, као рад ван радног односа, дефинисани привремени и повремени послови, тако што је чланом 197. прописано да послодавац може за обављање послова који су по својој природи такви да не трају дуже од 120 радних дана у календарској години да закључи уговор о обављању привремених и повремених послова са незапосленим лицем, запосленим који ради непуно радно време - до пуног радног времена и корисником старосне пензије. Законско ограничење трајања привремених и повремених послова не може се према наведеној одредби продужавати.

Одредбом члана 37. Закона о раду, важећег у време радног ангажовања тужиле, прописано је да уговор о раду може да се закључи на одређено време за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба. Послодавац може закључити један или више уговора о

раду из става 1. овог члана, на основу којих се радни однос са запосленим заснива за период који са прекидима или без прекида не може бити дужи од 12 односно 24 месеца. Ако је уговор о раду на одређено време закључен супротно одредбама овог закона, или ако запослени остане да ради код послодавца најмање пет радних дана по истеку времена за који је уговор закључен, сматра се да је радни однос заснован на неодређено време.

Како је уговор о обављању привремених и повремених послова посебан именовани уговор, којим се заснива уговорни однос између послодавца и одређеног лица, радно ангажовање по основу таквог уговора се не може сматрати радним односом, због чега се такав уговор не може конвертовати у уговор о раду на неодређено време, а да би били испуњени услови за преображај радног односа тужиљи из одређеног у неодређено време, било је потребно да она током целог периода рада код туженог по истеку трајања уговора о раду на одређено време ради замене одсутног запосленог, настави да ради најмање пет радних дана. У конкретном случају овај услов није испуњен, будући да тужилца након престанка сваког уговора о раду на одређено време ради замене одсутног запосленог није настављала да ради код туженог без правног основа, већ наредног дана започињала да ради код туженог по другом правном основу закључивањем уговора о привременим и повременим пословима и закључивањем новог уговора о раду на одређено време. Следом наведеног иако је тужилца била радно ангажована код туженог по основу више сукцесивно закључиваних уговора и више различитих основа - уговора о привременим и повременим пословима и уговора о раду на одређено време, у ком случају се рокови за преображај радног односа рачунају изнова, и по оцени Врховног суда применом Закона о раду тужбени захтев није основан.

Поред наведеног, правилно је другостепени суд оценио да је тужени јавно предузеће које по члану 2. став 1. тачка 5. Закона о буџетском систему, спада у кориснике јавних средстава, па се у односу на њега примењују одредбе и тог закона. Законом о изменама и допунама тог Закона („Службени гласник РС“ број 108/2013 од 06.12.2013. године) у члану 27е додати су нови ставови 34. и 35. којима је прописано да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2015. године, а изузетно од тог става радни однос са новим лицима може се засновати уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства. Поступак за прибављање сагласности прописан је Уредбом о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава („Службени гласник РС „ бр. 113/2013, 21/2014, 118/2014, 22/2015 и 59/2015). Наведена одредба члана 27е став 34. Закона, новелирана је каснијим изменама и допунама („Службени гласник РС“ број 142/2014 од 25. 12. 2014. године, 103/2015 од 14.12.2015. године, 99/2016 од 12.12.2016. године, 113/2017 од 17.12.2017. године, 95/2018 од 08.12.2018. године, 31/2019 од 29.04.2019. године, 72/2019 од 07.10.2019 године и 149/2020 од 11.12.2020. године), тако да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних односно упражњених радних места до 31. децембра 2020. године. Чланом 105. наведеног закона прописано је да ако су одредбе других закона, односно прописа у супротности са овим законом, примењују се одредбе овог закона.

Наведене одредбе Закона о буџетском систему којима је прописана забрана заснивања радног односа са новим лицем, ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места су *lex specialis* у односу на одредбе члана 37. Закона о раду. Како је према одредбама Закона о буџетском систему било забрањено запошљавање нових лица у јавном сектору, ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места, осим у изузетним случајевима, уз сагласност надлежног органа Владе, законитост радног ангажовања тужиле у смислу одредаба Закона о раду у предметном периоду не утиче на другачију одлуку о тужбеном захтеву.

Тужилца је код туженог била радно ангажована по уговорима о обављању привремених и повремених послова и уговора о раду на одређено време и у периоду када тужени, као корисник јавних средстава није био у могућности да заснује радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места, осим када за то постоји сагласност тела Владе и предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа уз претходно прибављено мишљење министарства, што овде није случај.

Из изнетих разлога нису основни наводи ревизије о погрешној примени материјалног права, па је Врховни суд применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Туженом не припада право на накнаду трошкова ревизијског поступка, јер састав одговора на ревизију није била потребна радња за одлучивање у ревизијском поступку, па је применом члана 165. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**